

با سمهه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۱۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴			اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>ب) توجه به این ایات زیر به سؤالات داده شده، پاسخ دهید:</p> <p>گر نکته دان عشقی بشنو تو این حکایت قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت الف) کدام واژه «تخلص» است? ب) هجای دوم واژه «حکایت» را با علامت خاص خود نشان دهید.</p>	.۰/۵
۲	<p>درون مایه‌ی «چهار پاره» بیشتر چه موضوعاتی است؟</p>	.۰/۵
۳	<p>کدام یک از ایات زیر، نمی‌تواند «مطلع» یک «قصیده» باشد؟ چرا؟</p> <p>الف) جهان بر آب نهادست و زندگی بر باد ب) خبرت هست که مرغان سحر می‌گویند</p>	.۰/۵
۴	<p>هریک از کلمات مشخص شده‌ی بیت زیر، کدام یک از «پایه‌های تشییه» هستند؟</p> <p>«روز چو شمعی به شب، زود رو و سرفراز شب چو چراغی به روز، کاسته و نیمات»</p>	.۰/۵
۵	<p>یک «تشییه بلیغ اضافی» بسازید که واژه‌ی «دانش»، مشبه آن باشد.</p>	.۰/۵
۶	<p>در مصراج زیر:</p> <p>«تو سرو جویباری، تو لاله‌ی بهاری»</p> <p>الف) کدام یک از پایه‌های تشییه، حذف شده است? ب) این «نوع تشییه» چه نامیده می‌شود؟</p>	.۰/۷۵
۷	<p>کدام یک از تشییهات زیر، «مفرد» و کدام یک «مرکب» است?</p> <p>الف) بر گل سرخ از نم، او فتاده لآلی ب) زلف تو مگر جانا امید و نیاز است</p>	.۰/۵
۸	<p>در کدام یک از ایات زیر، آرایه‌ی «تشخیص» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید.</p> <p>الف) ای نسیم سحر، آرامگه یار کجاست؟ ب) ای غنچه‌ی خندان، چرا خون در دل ما می‌کنی؟</p>	.۰/۷۵
۹	<p>با توجه به بیت زیر، به سؤالات پاسخ دهید:</p> <p>«در این بازار اگر سودی است با درویش خرسند است الف) کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است? ب) استعاره از چیست? پ) چه نوع استعاره ای است؟</p>	.۰/۷۵
	«ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی دوم»	

با سمهه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۱۲ / ۳
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴			اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱۰	استعاره‌ی به کار رفته در کدام یک از ابیات زیر، «بلیغ‌تر و مؤثر‌تر» است؟ چرا؟ الف) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید ب) بخت آن نکند با من، کان شاخ صنوبر را بنشینم و بنشانم، گل بر سرش افشارنم	۰/۵
۱۱	جمله‌ای بنویسید و در آن واژه‌ی «قلم» را در «مفهوم مجازی» به کار ببرید.	۰/۵
۱۲	باتوجه به بیت زیر: «دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا» الف) کدام کلمه در مفهوم مجازی به کار رفته است? ب) «قرینه»‌ی آن کدام است؟	۰/۵
۱۳	در بیت زیر، «دینار و درم» مجاز از چیست؟ نوع علاقه‌ی آن را بنویسید. «آن کس که به دینار و درم خیر نیندوخت سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد»	۰/۵
۱۴	کنایه‌ی به کار رفته در کدام بیت، اثبات این حقیقت است که «آسايش بی رنج» در این جهان وجود ندارد؟ الف) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج ب) نپندرام ای در خزان کشته جو	۰/۵
۱۵	در هریک از ابیات زیر، کنایات را مشخص کنید و مفهوم هریک را بنویسید. الف) چو بشنید بیچاره بگریست زار ب) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای	۱
۱۶	در بیت زیر: «لبخند تو خلاصه‌ی خوبی‌هاست لختی بخند، خنده‌ی گل زیباست» الف) کدام «صامت» بیش از بقیه تکرار شده است? ب) نام آرایه‌ی ادبی حاصل از این تکرار چیست؟	۰/۵
۱۷	در هریک از عبارات زیر، بین کدام کلمات، «سجع» وجود دارد؟ «نوع سجع»‌ها را بنویسید. الف) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع. ب) هرکه را زر در ترازوست، زور در بازوست.	۱
۱۸	در ابیات زیر، آرایه‌های «موازنہ» و «ترصیع» را بیابید. در هر مورد، دلیل خود را بنویسید. الف) ای منور به تو نجوم جمال ب) شاکر نعمت به هر مقام که بودیم داعی دولت به هر طریق که هستیم	۱
۱۹	در هر یک از ابیات زیر، بین کدام کلمات، «جناس» به کار رفته است؟ نوع هر جناس را مشخص کنید. الف) ای گدایان خرابات، خدا یار شماست ب) کار دلم به جان رسد، کارد به استخوان رسد	۱
«ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی سوم»		

باسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۱۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴			اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	سوالات	نمره
۲۰	در شعر زیر، دو واژه را بیابید که باهم « جناس » دارند. شمع جویی و آفتاب بلند روز بس روشن و تو در شب تار چشم بگشا به گلستان و بین	۰/۵
۲۱	چرا می‌گوییم در عبارت زیر، « جناس تام » وجود دارد؟ « بودار که در بند خویش است نه براذر، نه خویش است. »	۰/۵
۲۲	شاعر در بیت زیر، به چه داستانی اشاره دارد؟ « گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد »	۰/۵
۲۳	در عبارت زیر، سعدی با آوردن بخشی از یک آیه عیناً در کلام خویش، از آرایه‌ی بهره گرفته است. « موسی (ع) قارون را نصیحت کرد که أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ. »	۰/۵
۲۴	در کدام یک از ابیات زیر، آرایه‌ی « تناقض » دیده می‌شود، دلیل خود را بنویسید. الف) بگوییم تا بداند دشمن و دوست که من مستی و مستوری ندانم ب) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است	۰/۷۵
۲۵	با توجه به بیت زیر، به سوالات داده شده، پاسخ دهید: « ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالی است حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی است » الف) کدام کلمه، دارای « ایهام تناسب » است? ب) این کلمه، در بیت بالا به چه معناست? پ) کلمه‌ی دارای ایهام تناسب، با کدام واژه‌ها تناسب برقرار کرده است؟	۱
۲۶	ارتباط میان واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، کدام آرایه‌ی ادبی را به وجود آورده است؟ « هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو باید که سپر باشد، پیش همه <u>بیکان</u> ها »	۰/۵
۲۷	با توجه به بیت زیر: « از عفو و خشم تو دو نمونه است، روز و شب الف) در مصراج اول، « لف‌ها » را نشان دهید. ب) چه نوع لف و نشری در بیت دیده می‌شود؟	۱
۲۸	در ابیات زیر، آرایه‌های « تصدیر، حسن امیزی، اشتقاد، اغراق، حسن تعلیل » را بیابید. اگر بشنود نام افراسیاب در عالم خیال چه گنجد، خیال گل گریه اش بر سمن و سنبلا و نسرین آمد پرده دار حریرم حرمت اوست یادگاری که در این گند دواز بماند « موفق باشید »	۲/۵
۲۰	جمع نمرات	